

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3760/2024
03.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Јанићијевић, адвокат из ..., против туженог Завода за јавно здравље Приштина, са седиштем у Косовској Митровици, кога заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Лесковцу, ради поништаја решења и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 965/2024 од 15.05.2024. године, у седници одржаној 03.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 965/2024 од 15.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 965/2024 од 15.05.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу П1 418/23 од 22.11.2023. године у ставовима првом и другом изреке, којима је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да тужили на име накнаде штете за период од 01.04.2013. до 31.12.2015. године исплати означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да се поништи као незаконито решење туженог бр. .. од 28.12.2015. године о отказу уговора о раду и тужени обавезе да тужилу врати на рад. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке тако што је тужилца обавезана да туженом накнади парничне трошкове од 196.875,00 динара, а захтев преко овог до траженог износа од 226.875,00 динара је одбијен.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредби чланова 441. и 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју је тужила указала није предвиђена као ревизијски разлог по члану 407. став 1. тачке 1.-3. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је почев од 22.01.2007. године била запослена код туженог на неодређено време, на пословима ... у радној јединици Завод за производњу инфузионих раствора и раствора за хемодијализу у Лепосавићу. На основу анекса уговора од 01.06.2007. године тужила је премештена на послове ... у Центру за хуману хигијену и хуману екологију, да би по следећем анексу уговора о раду од 01.11.2011. године била враћена на раније радно место у радној јединици у Лепосавићу. Решењем туженог тужила је привремено упућена на рад код послодавца „Медијафарм“ д.о.о. Лепосавић, са којим је закључен уговор о закупу пословног простора. Тужила је код тог послодавца имала закључен уговор о раду на одређено време од 01.09.2012. до 31.12.2012. године, али то правно лице никада није започело производњу поменутих раствора, па је тужила била радно неангажована. У матичну установу враћена је 01.09.2014. године, а у спорном временском периоду није била радно ангажована и на основу Закључка Владе Републике Србије исплаћивана јој је новчана накнада у месечном износу од 8.526,00 динара. Решењем туженог од 28.12.2015. године тужили је отказан уговор о раду као технолошком вишку, уз претходну исплату отпремнине. Тужени је пре доношења решења о отказу уговора о раду донео Одлуку о покретању поступка решавања вишка запослених, Одлуку о увођењу економских и организационих промена са списком запослених за чијим је радом престала потреба, Програм решавања вишка запослених на који је мишљење дала синдикална организација Завода за јавно здравље и Национална служба за запошљавање и Одлуку о затварању пословног простора организационе јединице у Лепосавићу, по којима је за свих 11 запослених у организационој јединици у Лепосавићу престала потреба због затварања пословног простора и они су проглашени као технолошки вишак. У образложењу решења о отказу наводи се да је престала потреба за радом тужиле услед економских и организационих промена код послодавца, да је тужила обухваћена кадровским планом и да је престала потреба за њеним ангажовањем. Тужила тражи поништај решења о отказу уговора о раду и враћање на рад из разлога што сматра да није било објективних критеријума приликом вредовања који запослени представљају технолошки вишак.

Нижестепени судови одбијају постављени тужбени захтев за поништај решења о отказу заснованом на члану 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, по ком послодавац може отказати запосленом уговор о раду ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. У конкретном случају Одлуком туженог од 01.12.2015. године затворен је пословни простор организационе јединице у Лепосавићу због немогућности туженог да организује даљи процес рада, па како је свим запосленима у наведеној радној јединици престао радни однос по истом основу, тужени није био у обавези да примењује критеријуме. Поступак који је претходнио доношењу спорног решења спроведен је у складу са одредбама чланова 153. – 160. Закона о раду, пошто је тужени Програм решавања вишка запослених доставио Синдикату и републичкој организацији надлежној за запошљавање ради давања мишљења у циљу решавања вишка запослених и тиме омогућио право на запошљавање лицима која су вишак. Одлуку о

неоснованости захтева за накнаду штете судови заснивају на одредбама чланова 104, 105, 106, 107, 111. и 112. Закона о раду. Пошто у спорном периоду тужила није фактички радила, већ је остваривала примања као радно неангажовано лице у складу са Закључком Владе Републике Србије, а минимална зарада припада за стандардни учинак и време проведено на раду, тужени нема обавезу да јој исплати тражену разлику између исплаћене накнаде и минималне зараде.

По становишту Врховног суда правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили постављени тужбени захтев за поништај решења о отказу и исплату накнаде штете.

Чињенично је разјашњено да је тужила засновала радни однос у организационој јединици туженог која је у оквиру спроведених организационих промена угашена, да је пре ове промене тужени покушао да издавањем пословног простора у закуп привредном друштву и упућивањем запослених на рад одржи производњу инфузионих раствора и раствора за хемодијализу али без успеха, да је тужила била радно неангажовано лице током читавог спорног временског периода, те да су као технолошки вишак проглашени сви радници радне јединице у којој је тужила била запослена. Како су то правилно нижестепени судови закључили, доношењу спорног решења претходио је законито спроведени поступак везан за решавање вишка запослених у смислу одредби чланова 153. – 160. Закона о раду, па како је организациона јединица престала да постоји због објективне немогућности организовања даљег процеса рада и свим запосленим лицима отказан уговор о раду, тужени није био у обавези да запослене излаже конкуренцији.

Правилно је на основу одредбе члана 111. став 1. Закона о раду одлучено и о захтеву тужиле за накнаду штете, с обзиром да је била радно неангажовано лице, пошто само запослени који је радно ангажован има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду.

Одлука о трошковима поступка правилно је заснована на одредбама чланова 165. став 1, 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**